

Manuel Baixauli guanya el premi Crexells amb 'La cinquena planta', eixida de la paràlisi total que va patir

Quan el cos és la presó

Valèria Gaillard
BARCELONA

Les mans encara li tremolen quan recorda aquell mal tràngol. Manuel Baixauli es va quedar paralizat totalment de cos i gairebé no ho explica. D'aquella experiència traumàtica, que el va mantenir 42 dies com un vegetal amb consciència, va néixer *La cinquena planta* (Proa). Doncs bé, ara aquesta novel·la ha guanyat el premi Crexells que cada any atorga l'Ateneu Barcelonès a les millors obres publicades l'any anterior. "Gràcies a la novel·la ara puc parlar de la malaltia amb normalitat, mirar-la als ulls i no estar acollonit", deia ahir Baixauli en un dinar de premsa.

Parlant de la necessitat que va sentir d'escriure la novel·la, va explicar que la primera versió era confu-

sa: "Vaig construir una mena de mapa que vaig penjar a la paret i vaig començar a fer fletxes i posar els noms dels protagonistes, al capdavant sóc un reescriptor". En total es va estar cinc anys per polir la història, que va sortir publicada el gener del 2014. Era la seva tercera novel·la.

Baixauli va trigar cinc anys per redactar la novel·la, i es declara 'reescriptor'

la. Va ser en acabar la segona, *L'home manuscrit*, que va tenir l'atac de paràlisi, el 2005. "Encara ara no sé què em va passar, tot va començar un dia que estava a la Filmoteca de València i se'm van començar a dormir els peus." Una malaltia rara, però, que afecta més persones del que ens pensem. "Diuen que afecta una de cada tres mil persones, però al meu poble, Sueca, de 20 mil habitants ja n'ha afectades tres".

La novel·la gira al voltant de l'experiència d'estar presoner del propi cos, però també dona cabuda a personatges singulars que poblen el sanatori on es refà el malalt, un antic centre on temps enrere es guarien tuberculosos. La cinquena planta, inaccessible, el té obsedit. "Té molta habilitat a l'hora de passar de la primera a la

Manuel Baixauli (Sueca, 1963) té un peu en la pintura i un altre en l'escriptura ■ A. SALAMÉ

tercera persona", analitza el professor i crític literari Jordi Llovet. "Narra l'experiència del mal, el dolor, i això són valors universals". Per l'editor Josep Lluch es tracta d'una novel·la "per posar ordre i il·luminar sempre des de la fe en la vida".

Es dona el cas que Baixauli, que és professor de pintura, acaba de rebre el premi de la Crítica dels Escriptors Valencians pel mateix títol. Per *L'home manuscrit*, va rebre, entre d'altres guardons, el Premi Salambó de nar-

rativa catalana. L'escriptor s'ha imposat al novell Sergi Pons Codina amb *Mars del carib*, Valentí Puig, de la seva banda, també seleccionat per *La vida és estranya*, va declinar formar part dels tres finalistes.

Altres novetats de la 44 edició del Crexells és que no hi ha dotació econòmica. "No la podíem donar pels números vermells de l'Ateneu, però esperem que l'any vinent ja tindrem els comptes estabilitzats", va dir ahir Patricia Gabancho, vicepresi-

dent primer de l'entitat. En la votació han participat, a banda dels socis de l'Ateneu, 29 biblioteques i 30 clubs de lectura. En total, 354 persones. Baixauli s'ha endut el 60'41% dels vots. "Aquest format garanteix la qualitat de l'obra gràcies a la tria del jurat, mentre que després la gent reflecteix el seu nivell d'acceptació entre els lectors". El jurat estava integrat per Mita Cascuberta, David Castillo, Rosa Delor, Anton M. Espadaler, Jordi Llovet i Patricia Gabancho. ■

Críticateatre

Jordi Bordes

Donar veu a les dones de la guerra silenciades

Et vindré a tapar

Director: Roger Ribó
Intèrprets: Maite Bassa, Montse Bernard i Blanca Solé i Roser Farré (violinista)
Dijous, 18 (fins al 12 de juliol) a La Seca (Barcelona)

Per sobre de tot, es detecta una voluntat tossuda per a una creació que furga en la fe-

rida dels desapareguts (clamant per una relectura més compromesa amb la memòria històrica i el reconeixement de les atrocitats de la Guerra Civil). És una peça amarga, que s'endolceix amb el tractament de l'espai sonor i amb l'aplom de les tres actrius (destaca Montse Bernad, que afronta una espe-

ra del marit que fereix). De fet, la dramàtúrgia teixeix tres perfils molt ben definits entre les tres amigues, tot i les diferents posicions polítiques que s'intueixen: l'una celebra que el marit ha tornat (és religiosa i un punt ingènua); la segona sap que el marit ha mort i s'empassa la soledat volent ajudar la tercera.

Aquesta, la Maria, decidirà que cal emprendre una mesura activa per saber el futur del seu estimat, que, un any després d'acabada la guerra no ha tornat. La situació dramàtica es trenca amb alguns apunts còmics, paròdics (probablement adequats per aportar un ritme i un cert color a una gamma que seria de

massa actituds fosques) però que, potser, es passen de frenada i són un punt massa estridents perquè desdibuixen, per moments, la intenció militant de la peça, que parteix d'uns fets que van viure milers de famílies, acabada la guerra.

L'espai, molt ajustat, fa que les actrius pràctica-

ment ensopeguin amb les cames dels espectadors. Potser les coarta de moviment però hi aporta una intensitat interessant. Elles aguanten prou bé la mirada del públic. El treball, que ha saltat de la Vilella a La Seca, demostra la voluntat de pedra picada de la companyia (e)l espai en construcció.